

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/391/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222205361
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1222205361.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. J. Z., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: Z.. N. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, U. a otca: D. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, U., na návrh navrhovateľky: Z.. P. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, U., na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie navrhovateľky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava II, č.k. 27P/182/2022-8, zo dňa 21.11.2022, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie uznesením č.k. 27P/182/2022-8 zo dňa 21.11.2022 zamietol návrh navrhovateľky Z.. P. Z., starej matky, na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 24.10.2022, ktorým žiadala predbežne uložiť matke povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 305 eur mesačne. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 1, § 2 ods. 1, 2, § 366 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá, a § 331 ods. 1 zák. č. 160/15 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP). Poukázal na inštitút neodkladného opatrenia, jeho účel a podmienky nariadenia a dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu. Z obsahu spisu mal preukázané, že na tamojšom súde sa pod sp. zn. 27P/151/2021 vedie konanie o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorej bol maloletý uznesením tamojšieho súdu zo dňa 15.03.2021 č.k. 27P/19/2021-62 predbežne zverený do osobnej starostlivosti. Nestotožnil sa s tvrdením navrhovateľky, že maloletý sa nachádza v jej starostlivosti nepretržite od novembra 2020, keďže z konania vo veci samej mal preukázané, že maloletý sa napriek existencii neodkladného opatrenia o predbežnom zverení do osobnej starostlivosti navrhovateľky, striedavo nachádza v jej domácnosti a aj v domácnosti matky, podľa toho s kým má aktuálne lepší vzťah. Uviedol, že z výpovedí matky a navrhovateľky pred súdom dňa 09.02.2022 a 30.05.2022 vyplynulo, že matka navrhovateľke na maloletého finančne prispieva, nejde síce o pravidelné platby, avšak tieto sú väčšieho rozsahu, napr. v máji jej prispela sumou 500 eur v hotovosti, uhradila platbu v sume 350 eur na výlet maloletého a zaplatila 150 eur za kúpu matraca pre maloletého, čo navrhovateľka potvrdila. S prihliadnutím na zistený skutkový stav, kedy sa maloletý počas týždňa zdržiava aj v domácnosti matky mal za to, že možno predpokladať, že matka si vyživovaciu povinnosť k maloletému počas tohto času plní osobnou starostlivosťou a poskytovaním vecných plnení. Berúc do úvahy, že matka navrhovateľke prispieva či už jednorazovo vo väčších sumách, ale aj vo forme nákupov pre maloletého, dospel k záveru, že navrhovateľka neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov v rodine uložením povinnosti matke platiť výživné na maloletého. Zdôraznil, že ust. § 366 CMP umožňuje nariadiť platenie výživného výlučne len v nevyhnutnej miere, teda v rozsahu nevyhnutnom pre zabezpečenie základných existenčných

potrieb maloletého dieťaťa, a to v prípade, ak si povinný rodič svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu neplní v dostatočnom rozsahu alebo vôbec. Pri určovaní výživného v nevyhnutnej miere súd nevychádza z majetkových pomerov rodičov a potrieb maloletého dieťaťa zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon o rodine), čo je predmetom meritórneho konania. Poukázal na účel neodkladného opatrenia o výživnom, ktorým je uloženie povinnosti platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. Uzavrel, že v danom konaní nebolo osvedčené ohrozenie výživy maloletého. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie navrhovateľka, navrhujúc uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a jej návrhu vyhovieť. Namietala, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď vychádzal z výpovedí matky a navrhovateľky z obdobia pred letom 2022, odkedy sa situácia zmenila. Poukázala na to, že matka v lete prestala prispievať na výživu maloletého, keďže začal brigádovať, otvoril si účet v banke a privyrábal si. Podľa jej názoru, si matka neplní vyživovaciu povinnosť k maloletému v dostatočnom rozsahu, pretože uhradí navyše len poplatky v škole nad rámec vyučovania. Namietala, že súd sa nezaoberal tým, že otec dieťaťa si plní vyživovaciu povinnosť k maloletému na základe rozsudku súdu sumou 450 eur, tieto platby posielala matke. Potvrdila, že matka pred letom synovi uhradila výdavky spojené so školským výletom, nákupom matraca, jednorázovo prispela sumou 500 eur a dvakrát do mesiaca nakúpila hygienické potreby, ktoré platby však nedosahujú výšku výživného, ktoré platí matke otec na maloletého. Matka zadržáva peniaze určené pre dieťa a tieto nie sú využité pre jeho potreby. Nesúhlasila s názorom, že nepreukázala ohrozenie výživy maloletého, pretože je invalidnou dôchodkyňou, poberá dôchodok vo výške 499 eur mesačne a z týchto finančných prostriedkov a z nasparených úspor hradí poplatky spojené so starostlivosťou o maloletého, teda aj platby za lieky, bývanie, oblečenie, zdravotnú starostlivosť (maloletý má kardiologické a ortopedické problémy) a všetko čo potrebuje. Poukázala na aktuálne obdobie inflácie, kedy sa zvyšujú poplatky a znižuje jej životná úroveň, pričom konanie vo veci samej stále nie je ukončené a ona sa dostáva na hranicu chudoby. K záverom súdu prvej inštancie, že maloletý sa striedavo zdržiava v domácnosti navrhovateľky aj matky uviedla, že maloletý je už takmer dospelý a nemôže mu brániť, aby sa stretával s matkou, ktorá je jej dcérou. Táto skutočnosť, však podľa jej názoru, nemôže mať vplyv na určenie výživného.

4. Matka a kolízny opatrovník sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadřili.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutkové okolnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožnil tak s výkladom inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie, ako aj s jeho aplikáciou v danej prejednávanej veci, majúci za to, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia neboli splnené.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Neodkladným opatrením podľa § 366 CMP, možno uložiť povinnosť platiť výživné len v nevyhnutnej miere rodičovi, ktorý si svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne neplní v primeranom rozsahu, alebo ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená; povinnosť platiť výživné je možné nariadiť len v nevyhnutnej miere tak, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. To znamená, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov rodičov a maloletého dieťaťa zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon o rodine), čo je povinnosťou meritórneho konania, ale zo skutočností vyplývajúcich zo samotného návrhu, resp. jeho príloh. Celkové pomery, ktoré determinujú spôsobilosť primárneho rodiča poskytovať dieťaťu výživu, sú rovnako ako u druhého rodiča, predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Pre posúdenie potreby nariadenia neodkladného opatrenia je v danom prípade prvoradá a preukázaná existencia vyživovacej povinnosti rodiča k maloletému dieťaťu a skutočnosť, že starostlivosť o maloletého zabezpečuje navrhovateľka.

9. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie a jeho rozhodnutím, ktorým zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že navrhovateľka neosvedčila naliehavú potrebu úpravy pomerov a ohrozenie výživy maloletého. V danom prípade neboli splnené podmienky na postup podľa § 366 CMP, nakoľko aj z obsahu podaného odvolania navrhovateľkou vyplýva, že maloletý sa

zdržiava striedavo v domácnosti navrhovateľky aj matky, teda je zjavné, že matka zabezpečuje potreby maloletého v čase, kedy zotráva v jej domácnosti. Z obsahu spisu a pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava II, č.k. 27P/51/2021 a č.k. 27P/19/2021 je zrejmé, že otcovi bolo rozsudkom súdu čk. 49P/161/2017-115 zo dňa 12.09.2018 určené výživné na maloletého v sume 400 eur mesačne, pričom z vyjadrení navrhovateľky ani nevyplýva, či pred podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyzvala otca, aby prispieval na výživu maloletého, ktorý je predbežne zverený do jej starostlivosti, prípadne či s rodičmi o otázke výživného na maloletého komunikovala. Návrh navrhovateľky smeruje len proti matke, ktorá na výžive maloletého participuje v čase, kedy sa nachádza v jej domácnosti a skutočnosť, že príspevky na jeho výživu realizovala je nesporná. Napokon aj navrhovateľka v podanom odvolaní potvrdila, že matka sa na nákladoch maloletého podieľa avšak, podľa jej mienky, v nedostatočnom rozsahu. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že požiadavka výživného v nevyhnutnej miere nepredstavuje výživné v rozsahu navrhovanom navrhovateľkou, pretože nevyhnutnou mierou sa rozumejú len náklady na zabezpečenie základných potrieb. Autoritatívny zásah súdu do pomerov rodiny nariadením neodkladného opatrenia je výnimočným opatrením, ku ktorému súd pristupuje len za splnenia podmienok podľa § 324 CSP a § 366 CMP. V danom prípade správne súd prvej inštancie dospel k záveru, že navrhovateľka neosvedčila potrebu vyhovenia jej návrhu.

10. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako správne.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej.

12. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).